

Motion till riksdagen

1987/88:Jo224

av Ulla Orring och Rune Ångström (fp)
om skyddandet av grundutsädesodling av
potatis i norra Sverige

Jordbruket i norra Sverige har en stor betydelse för särskilt glesbygden. Under de senaste decennierna har även jordbruket genomgått en omfattande strukturförändring vars konsekvenser har inneburit en kraftig befolkningsminskning. En fortsatt omstrukturering i form av nedläggning av enheter är för Norrlands del synnerligen allvarlig, då alternativa utkomstmöjligheter för människorna är mer begränsade än i andra delar av landet. Enligt Lantbrukets Utredningsinstitut framgår att mellan 40 och 50 % av de förvärvsarbete i glesbygderna är beroende av lantbruket. I vissa kommuner upp till 60 %. De areella näringarna har med andra ord en långt större betydelse för samhället och samhällsutvecklingen i norra Sverige än i övriga delar av landet. Att stödja och stimulera med olika insatser och inslag för en sund jordbrukspolitik borde därför vara ett riksintresse.

Ett sådant inslag är att stimulera potatisodlingen. Det finns goda förutsättningar att producera grundutsäde av potatis som haller en mycket god kvalitet i internationell klass. ●mrådet har normalt en lag spridning av potatisvirus, frihet från potatisnematoder och kräfta på all jordbruksmark, goda möjligheter att kontrollera stjälbakterios och andra potatissjukdomar. Investeringarna för utsädesproduktion har byggts upp under lång tid. En lång odlartradition och lokala forskningsresurser vid Norrlands Lantbruksförsöksanstalt – Rödbäcksdalen – i Umeå samt institutet för växtforskning och kylagring i Umeå har grundlagt kunskaper om odling och hantering av utsädespotatis. Man kan säga att all potatisodling egentligen har sitt grundmaterial från Västerbotten och Norrbotten. Från övre Norrland levereras grundutsäde till potatisodling i resten av landet. Verksamheten hotas av några allvarliga potatissjukdomar – skadegörare framför allt potatiskräfta och nematoder. Ett hot som snarare tilltagit än avtagit. Dessa förekommer allmänt i södra Sverige och enligt undersökningar som gjorts vid Sveriges Lantbruksuniversitet sprider de sig norrut över landet. Spridningen sker framför allt med matpotatis från smittade odlingar.

För att skydda de grundutsädesodlande områdena i norra Sverige från allvarliga potatissjukdomar har vid skilda tillfällen framfört behovet av utsädesreservat av olika typer.

I norra Sverige finns lagercentraler väl lokaliserade i området, lämpliga jordar och goda förutsättningar i övrigt för en kvalitetsproduktion av utsädespotatis. Dessutom finns kunniga odlare på företag med relativt isolerat läge för denna speciella odling. Men vi anser att här foreligger dessutom behov av speciella utsädesreservat för att säkra en hög kvalitet på grundutsädespotatisen.

Hemställan

Mot. 1987/88

Jo224

Med hänvisning till vad ovan framförts hemställer vi
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-
nen anförts om skyddandet av grundutsädesodling av potatis i norra
Sverige.

Stockholm den 25 januari 1988

Ulla Orring (fp)

Rune Ångström (fp)